

Titulació	Tipus	Curs
Psicologia	OP	4

Professor/a de contacte

Nom : Enrique Baleriola Escudero

Correu electrònic : enrique.baleriola@uab.cat

Equip docent

Lidia Arroyo Prieto

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

És una assignatura de quart curs, que pressuposa la prèvia adquisició de coneixements i perspectives aportats pel conjunt dels cursos anteriors, especialment per assignatures com: *Influència social i grups* i *Psicologia de les Organitzacions*.

Objectius

L'objectiu de l'assignatura optativa de *Psicologia del Treball* és proporcionar els coneixements teòrics i pràctics necessaris per a comprendre i analitzar els processos psicològics i socials en l'entorn laboral i organitzacional. Es pretén que l'estudiantat desenvolupi habilitats d'anàlisi crítica i reflexió sobre temes com: la globalització, les polítiques i les pràctiques de gestió laborals, la nova realitat del treball, els factors de risc psicosocials i la salut ocupacional, l'impacte de la tecnologia en el treball, la identitat laboral o la intervenció psicològica en l'àmbit laboral. Addicionalment, s'abordaran els aspectes ètics i la responsabilitat professional en el camp de la Psicologia del Treball.

Objectius d'aprenentatge:

- Utilitzar el vocabulari bàsic i les categories d'anàlisi i intervenció en l'àmbit de la psicologia social aplicada al treball i a les relacions laborals.
- Descriure el desenvolupament sociohistòric del treball i de les relacions laborals.
- Reconèixer la construcció del treball com a categoria central de la subjectivitat.
- Explicar l'impacte psicosocial de la situació ocupacional i de les condicions de treball.

- Discutir aspectes epistemològics, teòrics, ètics i metodològics de la investigació i intervenció psicosocial en l'àmbit del treball i de la seva organització.
- Identificar diferents tipus de factors de risc psicosocial en l'entorn laboral contemporani.
- Descriure i valorar l'impacte psicosocial dels diferents tipus de factors de risc analitzats.

Resultats d'aprenentatge

1. Desenvolupar estratègies d'intervenció preventives en l'àmbit de la salut laboral.
2. Relacionar els factors organitzacionals amb les necessitats personals.
3. Reconèixer els indicadors d'un mal disseny de llocs de treball.
4. Identificar les variables que intervenen en els riscos psicosocials.
5. Planificar accions i recursos necessaris per a la intervenció.
6. Coordinar les accions i els agents implicats en la intervenció.
7. Organitzar i aplicar el pla d'intervenció.
8. Desenvolupar tècniques dirigides a la mediació, la negociació i la resolució de conflictes.
9. Utilitzar la terminologia adequada a les persones amb qui s'interactua.
10. Adaptar els continguts i metodologia de comunicació a situacions diverses.
11. Participar activament en la configuració de les normes socials, professionals i ètiques en les activitats relacionades amb la professió.
12. Identificar les implicacions socials, econòmiques i/o mediambientals de les activitats acadèmico professionals de l'àmbit de coneixement propi.
13. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
14. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents a la societat.
15. Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere i els biaixos de gènere en l'àmbit de coneixement propi.
16. Comunicar de manera inclusiva, evitant un ús sexista o discriminatori del llenguatge.
17. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
18. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
19. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
20. Ponderar els riscos i les oportunitats de les propostes de millora tant pròpies com alienes.
21. Proposar noves maneres de mesurar la viabilitat, l'èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
22. Proposar projectes i accions viables que potenciïn els beneficis socials, econòmics i/o mediambientals.

Continguts

Els continguts que abordarà l'assignatura giraran entorn de les següents temàtiques:

- Tema 1. Introducció a la Psicologia del treball (definició, evolució històrica, concepte de treball, modalitats i dimensions).
- Tema 2. Treball remunerat i teories del treball (teories clàssiques del treball, teories contemporànies del treball, teories crítiques).
- Tema 3. Liberalisme i Neoliberalisme (identitat i subjectivitat, empresari de si mateix, privatització a les organitzacions públiques, nova gestió pública, gerencialisme).

- Tema 4. Psicologia del treball i tecnologia (revolucions industrials, psicopolítica, capitalisme de la vigilància).
- Tema 5. Els reptes del treball al segle XXI (ODS, salut mental i treball, teletreball i desigualtat de gènere des de la psicologia del treball).

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
S2. Tutoria individual	4	0,16	
S1. Supervisió grupal	10	0,4	
A2. Treball individual	33	1,32	
D1. Classe magistral	24	0,96	
A3. Treball Grupal	40	1,6	
D2. Sessions grups aula	12	0,48	
A1. Revisió individual de literatura	25	1	

La metodologia docent de l'assignatura està orientada a fomentar l'autonomia, la reflexió i l'actitud crítica de l'estudiantat. Aquells continguts que, per la seva naturalesa, ho permetin, són abordats des de la perspectiva de gènere. Així mateix, al llarg del curs es promourà la participació igualitària a l'assignatura.

Seguint l'ordre de les activitats formatives presentades, les activitats autònomes consistiran en la revisió individual de material bibliogràfic i documental, que donarà lloc a la realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums, que seran utilitzats posteriorment en els treballs individual i grupal.

Les activitats dirigides seran de dues tipologies: classes magistrals i sessions en grup aula. En ambdós casos, les sessions seran de 2 hores, però, si bé les classes magistrals es realitzaran setmanalment, les sessions en grup aula es realitzaran, majoritàriament, de forma quinzenal. Unes i altres, incorporaran innovacions docents com l'aprenentatge basat en problemes, debats i taules rodones o la posada en joc, per part de l'estudiantat, de rols d'investigadors i facilitadors a l'aula.

Amb tot, el desenvolupament de les activitats dirigides a l'aula contemplaran:

- 12 classes magistrals: On, bàsicament, s'abordarà la teoria.
- 6 sessions en grup aula: On es mostrarà i treballarà en l'exposició tant oral com escrita dels treballs i informes de l'assignatura. A l'última sessió, es faran les exposicions dels treballs.

Finalment, les activitats supervisades giraran al voltant de qüestions associades al disseny i la preparació de les sessions en grup aula.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Ev1. Examen d'alternativa múltiple sobre els continguts del programa de teoria	30	2	0,08	2, 3, 4, 9, 12, 14, 17, 18
Ev3. Portafoli de treball	40	0	0	2, 5, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20
Ev2. Treball individual: anàlisi de casos	30	0	0	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 22

L'assoliment de les competències en aquesta assignatura, serà avaluat mitjançant les següents evidències, contemplades en les pautes d'avaluació de la Facultat de Psicologia:
https://www.uab.cat/doc/DOC_Pautes_Avaluacio_2025-2026

Codi Evidència	Denominació	Pes	Format	Autoria	Via	Setmana
Ev1	Examen d'alternativa múltiple	30%	Escrit	Individual	Presencial	Segon període avaluatiu
Ev2	Treball individual: anàlisi de cas	30%	Escrit	Individual	Presencial	Entre les setmanes 7 i 10
Ev3	Portafoli de treball	40%	Escrit	Individual	Presencial-seguiment	Entre les setmanes 10 i 12

Tal com indiquen les pautes d'avaluació de la Facultat, la definició d'assignatura superada en l'avaluació continuada que, en una escala 0-10, obligatòriament, ha de contemplar haver obtingut una qualificació mínima de 5.0 punts i una nota igual o superior a 4.0 punts en cadascuna de les proves avaluatives presencials que tinguin una contribució igual o superior al 20 % de la nota d'aquesta avaluació continuada. A més, l'estudiantat que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior al 40% no podrà constar com "no evaluable".

Quant al retorn de cada evidència, aquest es durà a terme mitjançant dues vies: 1) Per escrit, via Moodle, amb els comentaris i aspectes de millora de cada lliurament, així com els punts forts de les evidències (setmana 8 per al treball individual, i final de semestre per al treball grupal i l'examen); i 2) De manera oral en classe, amb un seguiment i feedback individual de l'aprenentatge de cada estudiant (setmana 8 per al treball individual, i setmana 12 per al portafoli).

Es podrà realitzar una prova de recuperació en el cas de NO haver superat l'avaluació continuada, sempre que les evidències realitzades tinguin un pes igual o major a 2/3 parts de la qualificació total i s'hagi assolit una nota final inferior a 5 punts i major o igual a 3,5 punts. Aquesta prova consistirà en un examen de tota la matèria. La qualificació final màxima que es pot assolir a l'assignatura mitjançant recuperació és d'un 5.

No es preveu que l'alumnat de 2a o posterior matrícula s'avaluï mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

L'avaluació única es realitzarà en el mateix dia i hora que la prova del segon període avaluatiu de l'assignatura, i comprendrà un ventall d'activitats que es detallen a continuació: examen d'alternativa múltiple, l'informe individual i el desenvolupament dels casos pràctics. L'avaluació única se sol·licita telemàticament i ha de ser aprovada per la Facultat. Per a l'avaluació única, el sistema d'avaluació serà el següent:

Codi Evidència	Denominació	Pes	Durada	Data
Ev1	Examen alternativa múltiple	30%		Segon període avaluatiu
Ev2	Informe individual: assaig teòric-empíric	30%		
Ev3	Desenvolupament dels casos pràctics	40%		

Còpia o plagi: Segons l'Art 116, punt 10 Normativa UAB, en cas que l'estudiantat realitzi qualsevol irregularitat (còpia, plagi...) que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació. En cas que es produeixin diverses irregularitats en les evidències d'aprenentatge o ús de la IA en l'elaboració de les seves respostes, la qualificació final serà 0. En el cas de les evidències escrites (EV2 i EV3), es farà ús del programa Urkund per a verificar el possible plagi.

El lliurament de la traducció de les proves d'avaluació presencials es realitzarà si es compleixen els requeriments establerts en l'article 263 i es realitza la seva sol·licitud la setmana 4 telemàticament (e-formulari) (més informació al web de la facultat).

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com ara la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Fonts d'informació bàsica:

- Alcover, C. M. Martínez, D. Rodríguez, F. i Domínguez, R. (2004). *Introducción a la Psicología del Trabajo*. Madrid: McGraw-Hill.
- Arendt, H. (2020). *La Condición Humana*. Planeta.
- Blanch, J. M. (2012). *Trabajar y Bienestar*. Barcelona: UOC.
- Foucault, M. (2009). *Nacimiento de la biopolítica: curso del Collège de France (1978-1979)*. Akal.
- Gálvez, A. i Tirado, F. (2012) *Capitalismo y trabajo. Problemàtiques socials del món contemporani*. Barcelona: Editorial UOC.
- Garrido, A. (coord.). (2004). *Sociopsicología del Trabajo*. Barcelona: Editorial UOC.
- García-Ramos, T., Díaz-Juarbe, R., i Santiago-Estrada, S. (2013). Historicidad crítica de la psicología industrial/organizacional: hacia una nueva psicología del trabajo y las organizaciones. *Psicología desde*

el Caribe, 30(1), 146-176. Retrieved June 25, 2023, from http://www.scielo.org.co/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0123-417X2013000100008&lng=en&tlng=es.

- Han, B. C. (2014). *Psicopolítica: neoliberalismo y nuevas técnicas de poder*. Herder.
- Köhler, H. i Martín, A. (2005). *Manual de sociología del trabajo y de las relaciones laborales*. Delta.
- Martín-Quirós, M.A. i Zarco, V. (2009). *Psicología del Trabajo, de las Organizaciones y de los Recursos Humanos*. Madrid: Pirámide.
- Monbiot, G. y Hutchison, P. (2025). *La Doctrina Invisible*. Capitán Swing
- Romero Caraballo, M. (2017). Significado del trabajo desde la psicología del trabajo. Una revisión histórica, psicológica y social. *Psicología desde el Caribe*, 34(2), 120-138. <https://doi.org/10.14482/psdc.33.2.72783>
- Selva, C. i Tresserra, O. (2014). Flexibilidad global, sinécdoque de progreso. *Athenea digital*, 14(2).
- Saura, G., & Bolívar, A. (2019). Sujeto académico neoliberal: Cuantificado, digitalizado y bibliometrificado. *REICE. Revista Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación*, 17 (4), 9-26.
- Tirado, F., Gálvez, A. i Baleriola, E. (2017). *Las organizaciones en el siglo XXI. Un enfoque psicosocial y político*. Barcelona: Editorial UOC.
- Tirado, F., Baleriola, E. i Gálvez, A. (2017). *Critical Management Studies. Hacia unas organizaciones más éticas y sostenibles*. Barcelona: Editorial UOC.
- Zuboff, Soshana. (2020). *La Era del Capitalismo de la Vigilancia*. Paidós.
-

Revistes d'informació especialitzada:

- *Archivos de Prevención de Riesgos Laborales*
- *European Journal of Work and Organizational Psychology*
- *International Journal of Organisational Behavior*
- *Journal of Occupational Health Psychology*
- *Journal of Organizational Behavior*
- *Revista de Psicología del Trabajo y las Organizaciones. Journal of Work and Organizational Psychology*

Institucions d'interès:

- European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions <http://www.eurofound.europa.eu/publications>
- International Labour Organization (ILO). <http://www.ilo.org/global/publications>
- Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo <http://www.insht.es/portal/site/Insht/menuitem>
- Ministerio de Trabajo e Inmigración: <http://www.mtin.es>
- Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales <http://www.mtas.es>
- European Agency for Safety and Health at Work. <http://osha.europa.eu/publications>
- U.S. Department of Labor Office of the Assistant Secretary. Occupational Safety and Health Administration. <http://www.osha.gov/>
- Society for Industrial and Organizational Psychology (SIOP). www.siop.org/gtp/ Association of Work and Organizational Psychology (EAWOP). <http://www.eawop.org/web/European>

Programari

No aplicable: no es farà servir cap programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
-------------------	------	--------	----------	------

(TE) Teoria	1	Català/Castellà	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	11	Català	primer quadrimestre	matí-mixt